

Lisäykset Mäntsälän opetussuunnitelmaan A2-kielen opetuksen aloittamiseksi

Sivistyslautakunta 31.01.2023 § 4
59/12.00.02/2023

Perusopetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998) ja asetuksissa (858/1998, 477/2003, 2012/2012, 793/2018, 310/2021). Perusopetuslain mukaan opetuksessa noudatetaan valtakunnallisesti yhtenäisiä perusteita (§ 3). Opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä opetussuunnitelmien perusteisiin perustuva paikallinen opetussuunnitelma (PoL 1998 § 15).

Mäntsälän sivistyslautakunta on hyväksynyt Mäntsälän kunnan perusopetuksen opetussuunnitelman Opetushallituksen määräyksen 104/011/2014 mukaisesti Opetussuunnitelman perusteisiin 3.5.2016 § 40. Tähän opetussuunnitelmaan on Sivistyslautakunta myöhemmin tehnyt useita päivityksiä Opetushallituksen muutosmääräysten sekä paikallisesti havaittujen muutostarpeiden vuoksi. Päivityspäätökset ovat:

- Perusopetuksen paikallisen opetussuunnitelman päivitys ja Opetushallituksen ePerusteet-työkalun käyttöönotto, Sivistyslautakunta 13.12.2022 § 205
- Opetuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet, yhteinen vastuu koulupäivästä, kasvatustieteelliset ja kurinpidolliset keinot käyttö, paikallisesti päätettävät asiat ja yhteisöllinen oppilashuolto (Opetushallituksen määräys OPH-1098-2022, voimaan 1.8.2022 alkaen), Sivistyslautakunta 16.8.2022 § 163
- Toiminta-alueittain järjestettävä opetus, Sivistyslautakunta 15.6.2021 § 154
- Ohjaussuunnitelma ja oppilaanohjaus, (Opetushallituksen määräys OPH-557-2021, voimaan 1.8.2021 alkaen), Kasvatus- ja sivistyslautakunta 15.6.2021 § 153
- Päätösarvioinnin kriteerit (Opetushallituksen määräys OPH-5042-2020, voimaan 1.8.2021 alkaen), tuntijako sekä äidinkieli ja kirjallisuus, oppimäärä suomen kieli ja kirjallisuus, T13:n vuosiluokkaistaminen vuosiluokilla 7–9, Kasvatus- ja sivistyslautakunta 11.5.2021 § 142
- Arviointi perusopetuksessa (Opetushallituksen muutosmääräys OPH-281-2020, voimaan 1.8.2020 alkaen) sekä oppilaanohjauksen ja ruotsin kielen tuntijako, Kasvatus- ja sivistyslautakunta 16.6.2020 § 44
- Käyttäytymiselle asetetut tavoitteet ja arviointiperusteet, Kasvatus- ja sivistyslautakunta 10.12.2019 §124
- A1-kielen opetus ja siihen liittyvät tuntijakomuutokset (Opetushallituksen määräys OPH-1082-2019, voimassa 1.1.2020 alkaen), Kasvatus- ja sivistyslautakunta 10.12.2019 § 123

A2-kielen opetuksen aloittaminen Mäntsälässä

Sivistyslautakunta on lukuvuoden 2022–2023 aikana käsitellyt A2-kielen opetuksen aloittamista kokouksissaan 14.12.2021 § 67 ja 14.6.2022 § 148: Valtuustoaloite 20.9.2021 A2-kielen opetuksen aloittamiseksi. Kesäkuun 2022 kokouksessa lautakunta päätti valmistelusta opetuksen aloittamiseksi valmistelussa toteuttamiskelpoisimpana pidetyn vaihtoehdo B:n mukaisesti.

- opetus toteutetaan 4.–7. vuosiluokalla vähimmäistuntimäärän ylittävänä opetuksena (yhteensä 8 vuosiviikkotuntia) ja 8.–9.

vuosiluokilla valinnaisten aineiden oppitunneilla (yhteensä 4 vuosiviikkotuntia)

- perustettavan kieliryhmän vähimmäisryhmäkoko on 14 oppilasta
- eteläisen oppilaaksiottoalueen A2-kielten ryhmät perustetaan ensisijaisesti yhteistyössä Tuusulan kunnan kanssa ja toissijaisesti omana toimintana. Ryhmien tarkemmat toimintaperiaatteet ja käytänteet määritellään erikseen kuntien välisellä sopimuksella tai Tuusula-sopimuksen liitteellä. Mikäli yksittäisellä koululla on vuosittainen vähimmäisryhmäkoon ylittävä A2-kielen valitsijoiden määrä, voidaan ryhmä perustaa myös kyseiselle koululle. Mikäli kieliryhmä pienenee, voidaan se myöhemmin yhdistää Hyökännummen tai Pohjois-Tuusulan alueen koulun ryhmään.
- pohjoisen oppilaaksiottoalueen A2-kielten ryhmät perustetaan Riihenmäen tai Myllymäen/Ehnroosin kouluun huomioiden opetuksen jatkuvuus ja valitsijoiden määrät. Mikäli yksittäisellä koululla on vuosittainen vähimmäisryhmäkoon ylittävä A2-kielen valitsijoiden määrä, voidaan ryhmä perustaa myös kyseiselle koululle. Mikäli kieliryhmä pienenee, voidaan se myöhemmin yhdistää Ehnroosin, Myllymäen tai Riihenmäen koulun ryhmään.
- A2-kielen opetus järjestetään kulloinkin tarkoituksenmukaisimmalla tavalla, toimivalta määritellään Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen toimintasäännössä.
- A2-kielinä tarjotaan espanjaa, ranskaa, saksaa ja venäjää.
- vapaaehtoisen ja valinnaisen A2-kielen opetus tapahtuu pääsääntöisesti lähiopetuksena. Opetusta voidaan toteuttaa yhdysluokkaopetuksena.
- oppilaskuljetukset järjestetään tarvittaessa Koulukuljetussäännön mukaisesti.
- A2-kielen opetuksen järjestämisestä aiheutuva kustannuskasvu huomioidaan vuosittaisessa talousarvion päätöksenteossa.

Mäntsälän opetussuunnitelmaan esitetyt lisäykset A2-kielen opetuksen aloittamiseksi

1. Lukuun 1 Paikallisen opetussuunnitelman merkitys ja laadinta:

Tuntijako

Mäntsälän kunnan perusopetuksen paikallinen tuntijako perustuu valtakunnalliseen tuntijakoon. Valtakunnalliseen minimituntimäärään on lisätty kolme vuosiviikkotuntia 1 vvh äidinkieli 3. luokka, 1 vvh matematiikka 4. luokka ja 1 vvh käsityö 7. luokka.

Esitetään lisäystä: Valinnaisen ja vapaaehtoisen A2-kielen opetus järjestetään vuosiluokilla 4–7 vuosiluokalla vähimmäistuntimäärän ylittävänä opetuksena (yhteensä 8 vuosiviikkotuntia) ja 8–9-luokilla valinnaisten aineiden tuntikiintiöstä (yhteensä 4 vuosiviikkotuntia).

Mäntsälän perusopetuksen tuntijako

Korvataan aiempi tuntijakotaulukko Liitteessä 1 esitetyllä taulukolla, johon on merkitty A2-kielen opetustunnit ja niiden vaikutus oppilaan kokonaistuntimäärään.

2. Lukuun 9 Äidinkielen ja kirjallisuuden eri oppimäärien ja toisen kotimaisen kielen opiskelu, alaluku Toisen kotimaisen ja vieraiden kielten opiskelun mahdollisuudet:

Kohtaan Mäntsälän kunnan kieliohjelma

Korvataan aiempi taulukko Liitteessä 2 esitetyllä taulukolla. Uuteen taulukkoon on lisätty rivi A2-kieltä koskien.

Lisäksi lisätään seuraava teksti:

Kieliopinnot

Mäntsälässä opiskellaan A1-kielenä englantia ja B1-kielenä ruotsia.

Vapaaehtoiset ja valinnaiset kielet

A2-kielenä tarjotaan mahdollisuutta opiskella espanjaa, ranskaa, saksaa ja venäjää. Kieliryhmä perustetaan oppilaaksiottoalueittain kielen valitsijoiden kesken Sivistyslautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Etelä-Mäntsälän oppilaaksiottoalueella kieliryhmä voi muodostua yhteistyössä Tuusulan pohjoisen yhteistoiminta-alueen kanssa. Pohjois-Mäntsälässä ryhmät muodostetaan pääsääntöisesti Ehnroosin/Myllymäen tai Riihenmäen kouluihin.

3. Lukuun 11 Valinnaisuus perusopetuksessa, alaluku Vieraiden kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät

Lisätään seuraava teksti:

Vapaaehtoisina ja valinnaisina A2- ja B2-kielinä oppilaille tarjotaan mahdollisuutta opiskella espanjaa, ranskaa, saksaa ja venäjää.

A2-kielen opiskelu tapahtuu vuosiluokilla 4–7 oppilaan kokonaistuntimäärän ylittävänä opintoina, ja vuosiluokilla 8–9 valinnaisten aineiden tuntikiintiöstä. A2-kielten opetuksen vuosiluokittaiset tavoitteet ja sisällöt sekä oppimisympäristöihin, työtapoihin, tukeen ja ohjaukseen liittyvät mahdolliset erityispiirteet määritellään tarvittaessa tarkemmin vuosiluokkien 3–6 ja 7–9 oppiaineiden opetussuunnitelmissa.

B2-kielen opiskelu vuosiluokilla 8 ja 9 tapahtuu valinnaisten aineiden tuntikiintiöstä. B2-kielten opetuksen A2-kielten opetuksen vuosiluokittaiset tavoitteet ja sisällöt sekä oppimisympäristöihin, työtapoihin, tukeen ja ohjaukseen liittyvät mahdolliset erityispiirteet määritellään tarvittaessa tarkemmin koulun lukuvuosisuunnitelman Liitteessä 1. Valinnaisaineiden opetusohjelmat.

Valmistelija	Opetuksen asiantuntija Leena Lemiläinen-Honkanen, sähköposti leena.lemilainen-honkanen(@)mantsala.fi, opetuspäällikkö Janne Mäkinen, sähköposti janne.makinen@mantsala.fi
Esittelijä	Sivistysjohtaja Ahvo Timo
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy selosteosassa kuvatut A2-kielen opetuksen järjestämistä koskevat lisäykset Mäntsälän perusopetuksen opetussuunnitelman yhteiseen osaan.
Päätös	Päätettiin esityksen mukaan.

Liite 1. Tuntijakotaulukkotaulukko 1.8.2023 alkaen
Liite 2. Kieliohjelma